

Tunisisk tam-tam, kamelers råmande på Studiegården!

Det dånade tam-tam från en tunisisk lertrumma genom Studiegårdens lokaler i onsdags kväll. Men esperantoklubbens medlemmar omkring sig satt klubbens ordförande Lennart Aberg i fez och blandande vit skjorta och illustrerade sina upplevelser med SIDA och FN i Tunisien inte bara med ljudbilder utan också med »konsert på lertrummas och med kamelers råmande på ljudband.

Lennart Aberg har tillsammans med en grupp andra svenskar varit på kurs i Tunisien för »upplysare» i u-landsfrågor och biståndsarbete. Den hade arrangerats av SIDA och Svenska FN-förbundet, och det var första gången en sådan kurs var förlagd till ett u-land.

Kursdeltagarna hade ett rätt späckat program, som började kl 6 på morgnarna, men man hann ändå med att uppleva åtskilligt vid sidan därom.

● **Famjl om åtta lever på 1 kr om dagen!**

— Och det fann vi genast, att tunisierna är ett charmfyllt och vänligt folk, konstaterade hr Aberg. Ett leende från besökaren öppnar och alla dörrar och hjärtan — men människor som inte kan le eller skratta, bör inte åka dit...

Tunisien gör intryck av att vara ett land, som har möjligheter att undan för undan gå en ljusare framtid till mötes, om man i lugn får utveckla sig. Men än så länge kan man där finna en fattigdom, som en västerlänning har svårt att föreställa sig. Man kan t. ex. försöka sätta sig in i hur en famjl om åtta personer måste kunna livnära sig på 1 eller 2 kronor om dagen!

● **Ett turistparadis i vardande**

Det underbara klimatet gör sitt för att göra livet där lättare att bära. Från 7 minusgrader på Bulltofta damp planet med de svenska besökarna efter några timmar ned i 36 graders värme och en hänförelse blomsterprakt. Att Tunisien kan bli ett semesterparadis för »köldjagade» europeer har regimen i det nu sedan 10 år självständiga landet väl förstått, och man lägger ned väldiga investeringar på att bygga verkligt eleganta hotell.

En hel del turister får landet också redan. Särskilt kan man se många västtyskar och fransmän, men även alltför svenskar börjar söka sig dit. Vad beträffar fransmännen, så verkar det råda ett helt vänligt förhållande mellan dem och invånarna i deras forna koloni.

● **Många bor än i grotter...**

Men samtidigt som alla dessa stora framgångar — som till exempel inkomster — finns det andra angelägna saker som man inte har råd att ge önskvärd standard. Det gäller bland annat sjukhusen, som i hög grad är behövliga — tuberkulosen t. ex. är en utbredd folksjukdom — men de som finns gör ett nedslående intryck.

Många tunisier bor ännu i grotter, som man ibland kan få se helt nära de nya fina hotellen... På gatorna ser man elegant klädda människor sitta vid sida med trashankar. Den nationella stoltheten har dock genomdrivits en lag, som förbjuder tiggeri. Därför ser man numera bara barn, begagna sig av chansen att få en slant genom att tigga.

● **Stolta över 4 bilar om dagen**

Den svenska SIDA- och FN-gruppen fick tillfälle att göra många studiebesök, bland annat i en väldig sparrisodling, där en mängd beströmmade sågs arbeta på fälten. Lönen där höll sig kring 4 kr om dagen. I de statliga företagen — Tunisien praktiserar en helt »egen» sort av so-

Med tofsprydd fez på huvudet och i vit skjorta dunkar Lennart Aberg på sin från Tunisien hemförda trumma av lera och getskin.

cialism — har man helt genomfört likställighet mellan könen, men privata företag betalar alljämt kvinnorna lägre löner. Liksom i alla arabiska länder har kvinnorna ännu lång väg att vandra innan de når likställighet. De flesta går ännu omkring med täckt ansikte, de får inte gå in i moskéer och att man ser inga tunisiska kvinnor på badstränderna.

Ett besök på en monteringsfabrik för bilar fann givetvis »gamla volvoiten» Lennart Aberg särskilt intressant. Man var mycket stolt på fabriken över att man hann montera 4 personbilar om dagen... Lönen där var 1-2 kr i timmen för specialarbetare.

● **De kan inte slå i en spik!**

Det kanske mest givande besöket gjorde gruppen på den fiskarskola i La Goulette nära Tunis, som SIDA står bakom. Hr Aberg hade en inspelning på ljudband, där man fick höra den svenske chefen, kommandörkapten Mellin, skildra skolan.

— Hit kommer, sade han pojkar i 20-årsåldern, som aldrig fått lära sig att slå i en spik eller tälja en träbit. Man har i Sverige svårt att tänka sig vad sådant kunnande, som vår folkskola och vår slöjdundervisning förmedlat betydligt för vårt västland. Här måste vi nu börja med att ge eleverna en undervisning i träslöjd, som vi i Sverige ger barnen i folkskolans allra första år. Hygien och elementär matematik måste också ingå i undervisningen...

● **»Djävulen i kroppen»**

— Ingen fritid — Här har vi alltså nu 31 elever med »djävulen i kroppen».

fortsatte den svenske skolchefen. Det gäller att sysselsätta dem veckan över, och det blir sannernligen inte mycket fritid kvar för dem, när vi har lektioner med dem till kl 18 varje dag och de sedan skall läsa läxor under överinseende till kl 21 för att sedan bums skickas i säng. I motsvarande franska skolor har man en promenadkväll en gång i veckan, men det har den tunisiska regeringen tyckt vara slöseri med tid. »Den skall användas att utbilda sig på!»

Livet på en svensk fångvårdsanstalt skulle väl te sig behagligt i jämförelse med dessa elever...

● **Hr Aberg i diskussion med förre FN-ordföranden**

Mycket annat hann den svenska gruppen också uppleva, bland annat ett möte med en karavan med 2.000 (!) kameler. Vid en mottagning hos tunisiska ministrar träffade man bland annat tidigare ordföranden i FN:s generalförsamling Mongo Slim, och med honom kunde hr Aberg bland annat diskutera språkproblem och esperantos möjligheter. (»Världsspråket» engelska är nämligen inte alls användbart i Tunisien). Folkets store idol hr förstås annars president Bourguiba.

● **Hyllad lärartina**

Efter det briljanta kåseriet, som hölls på esperanto, hade klubben avslutning av höstens och vårens nybörjarkurs. En av kursdeltagarna, Gunnar Olsson, överlämnade blommor och en present till lärarinnan Siv Shepherd, som också hyllades med en applåd för sitt fina arbete.

Texto.